

Carillon

— zestawy dzwonów strojonych

PATRYK PRAIS

Carillon to dzwonowy instrument muzyczny składający się z co najmniej dwóch oktaw chromatycznych, czyli 23 dzwonów. Instrumenty składające się z mniejszej liczby dzwonów zwane są kurantami. Najczęściej muzyczny zakres carillonu obejmuje od dwóch do sześciu oktaw chromatycznych, czyli od 23 do 77 dzwonów. Wysokość tonu największego dzwonu, tak zwanego „bourdon”, podyktowana jest w wielu przypadkach nie tyle względami muzycznymi, a ekonomicznymi. Największym bourdonem jest dzwon basowy cztero-oktawowego carillonu Rockefellera w Riverside Church w New York City, o tonie C, wadze 20 ton i średnicy około 3 metrów.

W Polsce najczęściej montuje się zestawy kurantów, w skład których wchodzi od 8 do 23 dzwonów o łącznej wadze od 250 kg do 1000 kg. Dzwony odlewane są przez ludwisarnie holenderskie oraz belgijskie, które specjalizują się w wytwarzaniu dzwonów strojonych. W każdym z dzwonów zamontowany jest wewnętrzny młotek elektromagnetyczny, który ste-

rowany (wzbudzany) jest przez komputer Apollo II. Program melodii oraz hejnałów jest tak skonfigurowany, aby dla każdego z okresów liturgicznych były wygrywane odpowiednie pieśni. Standardowo do pamięci komputera wgrywa się około 100 melodii jedno- i wielogłosowych. Do sterownika Apollo II podłącza się klawiaturę, która umożliwia koncertowanie na dzwonach.

W budowie i instalacji kurantów oraz carillonów wyspecjalizowała się FIRMA PRAIS z Poznania, która ma największe doświadczenie spośród polskich firm. Jest ona oficjalnym przedstawicielem belgijskiej firmy Clock-O-Matic, światowego eksperta w dziedzinie carillonów oraz belgijskich i holenderskich firm zajmujących się odlewaniem dzwonów strojonych. Ponadto w roku 2006 w Toruniu została nagrodzona Złotym Medalem Wystawy Sakralnej „Kościoły” za zestawy dzwonów strojonych – carillonu. Poznańska firma zainstalowała: carillonu składające się z 25 dzwonów dla Sanktuarium w Licheniu oraz Parafii Św. Jana

Kantego w Chicago oraz kuranty dla: Kolegiaty Św. Anny w Krakowie; Parafii Wszystkich Świętych w Poznaniu; Klasztoru OO. Franciszkanów w Sanoku; Parafii Chrystusa Sługi w Elku; Politechniki Częstochowskiej; Katedry w Nysie i poznańskiego ratusza. □

TROCHĘ HISTORII

Carillonu narodziły się na przełomie XV i XVI wieku w Niderlandach. Zestawy kilkunastu dzwonów wygrywających melodie można tam spotkać nawet w małych miasteczkach. Obecnie carillonu przeżywają prawdziwy renesans, zarówno w Europie, jak i na świecie. Gra się na nich niemal wszystko, od muzyki sakralnej i poważnej po jazz i pop. Stanowią często integralną część zegarów wieżowych, wygrywane są na nich melodie liturgiczne, hejnały miejskie oraz kuranty godzinowe. Carillonu nie tylko pięknie brzmią, stwarzając niepowtarzalny nastrój, ale także wzbogacają architekturę wież i obiektów, na których zostały zamontowane.

FIRMA • PRAIS — Tradycja i technologia

Napędy dzwonów, konstrukcje. Nowe dzwony 50 zł za 1 kg.

Zestawy dzwonów strojonych. Kuranty elektroniczne.

Zegary wieżowe. Automatyka do odslaniania obrazów.

REFERENCJE

Certyfikat "Wielkopolska Jakość"
Nagroda J.E. Ks. Kardynała
Józefa Glempa Prymasa Polski
Nagrody Międzynarodowych
Targów Kieleckich, Gdańskich
oraz Toruńskich.

61-057 Poznań, ul. Radziwoja 41, tel. 061 / 653 28 65; 0601 71 53 56 www.prais.pl